

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Uzturlīdzekļi Ģimenes Locekļiem](#) > [Scotland](#)

Uzturlīdzekļi ģimenes locekļiem

Skotija

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ko praksē nozīmē jēdzieni “uzturlīdzekļi” un “uzturēšanas saistības”? Kurām personām ir jāmaksā uzturlīdzekļi citai personai?

Šobrīd Skotijā ir spēkā divas sistēmas, kas regulē uzturlīdzekļu jautājumus: pamatā [1991. gada Bērnu uzturlīdzekļu likums](#) prevalē pār [1985. gada Ģimenes tiesību likumu \(Skotija\)](#), un ar to bērnu uzturlīdzekļu jautājumi ir izslēgti no privāttiesību jomas, savukārt tiesu jurisdikcija noteikta publisko tiesību jomā.

Taču Bērnu uzturlīdzekļu likums pamatā ir piemērojams tikai situācijās, kad persona, kas veic aprūpi, vecāks, kurš ar bērnu kopā nedzīvo, un bērns pastāvīgi uzturas AK. Situācijās, kurās nav piemērojams 1991. gada likums, darbosies shēma, kas ir paredzēta 1985. gada Ģimenes tiesību likumā (Skotija).

Saskaņā ar 1991. gada Bērnu uzturlīdzekļu likumu tikai bērns, kurš atbilst noteiktām prasībām (bērns, kuram vismaz viens no vecākiem nedzīvo kopā ar bērnu), var gūt labumu no lēmuma par uzturēšanas līdzekļiem, ko ir pieņēmis [Bērnu uzturēšanas līdzekļu dienests](http://www.slab.org.uk/)<http://www.slab.org.uk/>. Vecāks (vai cita prasībām atbilstoša persona), kurš veic bērna aprūpi, var pieprasīt bērnu uzturēšanas līdzekļu maksājumus no vecāka, kurš ar bērnu kopā nedzīvo.

Saskaņā ar 1985. gada Ģimenes tiesību likumu (Skotija) alimentu pienākums ir noteikts:

- vīram pret laulāto
- sievai pret laulāto
- tēvam vai mātei pret savu bērnu
- personai pret bērnu (izņemot bērnu, ko personas aprūpē ir nodevusi pašvaldības vai cita valsts iestāde vai labdarības organizācija), ko tā ir pieņēmusi kā ģimenes locekli.

Arī partnerattiecībās bijušajam partnerim var būt pienākums maksāt uzturēšanas līdzekļus otram partnerattiecībās bijušajam partnerim.

2 Līdz kādam vecumam bērns ir tiesīgs saņemt uzturlīdzekļus? Vai uzturēšanas saistību ziņā pastāv atšķirīgi noteikumi attiecībā uz nepilngadīgām un pilngadīgām personām?

Saskaņā ar 1991. gada Bērnu uzturlīdzekļu likumu bērnam ir jābūt:

- jaunākam par 16 gadiem vai
- jaunākam par 19 gadiem un jāapmeklē pilna laika izglītības iestāde, kas nav augstākās izglītības iestāde, vai
- jaunākam par 18 gadiem un tam jābūt vai nu arodmācībā, vai jauniešu apmācībās laikā, kad vecāks turpina pieprasīt uzturlīdzekļus par šo bērnu.

Saskaņā ar 1985. gada Ģimenes tiesību likumu (Skotija) bērns ir:

- persona, kas ir jaunāka par 18 gadiem, vai
- persona, kas ir vecāka par 18 gadiem, bet jaunāka par 25 gadiem, kā arī "pamatoti un atbilstoši iegūst izglītību mācību iestādē vai apgūst arodu, nodarbošanos vai profesiju".

3 Vai man būtu jāiesniedz pieteikums kompetentā iestādē vai tiesā, lai saņemtu uzturlīdzekļus? Kādi ir galvenie šīs procedūras elementi?

Ja abi vecāki atrodas Skotijā vai citā Apvienotās Karalistes daļā, pieteikums jāiesniedz Bērnu uzturēšanas līdzekļu dienestā. Ja viens vecāks dzīvo ārpus Skotijas, tad otrs vecāks var iesniegt pieteikumu vietējā šerifa tiesā, lai saņemtu uzturēšanas līdzekļu rīkojumu, taču tam būtu jāvērsas pēc juridiskas palīdzības, kā tas būtu izdarāms.

4 Vai pieteikumu var iesniegt radnieka (ja var – kādas pakāpes) vai bērna vārdā?

Pieteikumu par uzturēšanas līdzekļiem var iesniegt vecāka vai citas par bērnu atbildīgas personas uzdevumā, ar nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējs ir kompetents to darīt vai viņam ir izsniegta pilnvara. Bērns pats nevar pieteikties uzturēšanas līdzekļu saņemšanai, izņemot, ja viņš ir vecāks par 12 gadiem un dzīvo Skotijā.

5 Ja plānoju vērsties tiesā, kā es varu uzzināt, kuras tiesas jurisdikcijā ir mana lieta?

Parasti kompetentā tiesa ir tā šerifa tiesa, kuras jurisdikcijā dzīvo bērns. Plašāka informācija par Skotijas tiesām atrodama [Skotijas tiesu](#) un tribunālu dienesta tīmekļa vietnē.

6 Vai man kā pieteikuma iesniedzējam jāizmanto starpnieka (piem., advokāta, centrālās vai vietējās iestādes u. c.) pakalpojumi, lai uzsāktu tiesvedību? Ja nē – kāda ir kārtība?

Jā, pēc juridiskās palīdzības vajadzētu vērsties pie jurista, kurš specializējas ģimenes tiesībās.

7 Vai man, lai uzsāktu tiesvedību, būs jāmaksā nodevas? Ja jā, tad kāds būs to apmērs? Vai varu saņemt juridisko palīdzību procesuālo izdevumu segšanai, ja man nav pietiekamu finanšu līdzekļu?

Būs jāsedz tiesu izdevumi un izdevumi par jurista pakalpojumiem, taču pieteikumu, lai saņemtu juridisko palīdzību, var iesniegt [Skotijas Juridiskās palīdzības padomē](#).

8 Kāda veida uzturlīdzekļus tiesa visticamāk piespriedīs? Kā tiek aprēķināts uzturlīdzekļu apmērs? Vai tiesas nolēmumu ir iespējams pārskatīt, ja mainās dzīves dārdzība vai ģimenes apstākļi? Ja jā – kā (piem., piemērojot automātiskas indeksācijas sistēmu)?

Tiesas var izdot rīkojumus par uzturēšanas līdzekļiem bērniem vai laulātajiem. Rīkojumā noteiktās summas apmērs ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, it īpaši no maksātāja ienākumiem. Puses var pieprasīt veikt izmaiņas uzturēšanas līdzekļu rīkojumā, iesniedzot pieteikumu tiesā. Prasība par uzturēšanas līdzekļu piedziņu parasti nav ar atpakaļejošu datumu, taču par to šerifs var lemt pēc saviem ieskatiem.

9 Kā un kam uzturlīdzekļi tiks maksāti?

Parasti bērna uzturēšanas līdzekļu maksājums tiek veikts vecākam, ar ko bērns dzīvo kopā.

10 Ja attiecīgā persona (parādnieks) nevēlas uzturlīdzekļus maksāt labprātīgi, kādus piespiedu pasākumus var piemērot?

Skotijā ir pieejami vairāki izpildes paņēmieni. Tie ir:

- Ienākumu arests
- Līdzekļu banku kontos vai no citiem avotiem arests
- Aizliegums rīkoties ar zemi un ēkām

Izpildes darbības parasti veic šerifa darbinieki, kas ir neatkarīgi tiesas darbinieki.

11 Īsumā aprakstiet ierobežojumus, kas attiecas uz izpildes darbībām, jo īpaši noteikumus parādnieka aizsardzībai un noilguma termiņus Jūsu valsts izpildes sistēmā.

Skotijā izpildes procedūras ir noteiktas [1987. gada Parādnieku likumā \(Skotija\)](#). Likums nosaka likumiskas izpildes procedūras un nodrošina parādnieku aizsardzības līmeni. Piemēram, likums ierobežo summu, kādu darba devējs var ieturēt no parādnieka algas.

Uzturēšanas līdzekļu piedziņai Skotijā neiestājas noilgums. Jebkādi kavētie maksājumi tiks piedzīti, kamēr vien parādnieks atrodas Skotijā vai tam Skotijā ir atsavināma manta. Taču, ja Skotijas tiesai attiecībā uz uzturēšanas līdzekļu pienākumu ir jāpiemēro citas valsts tiesības, tiesa piemēros minētās valsts attiecīgās tiesību normas.

12 Vai ir kāda organizācija vai iestāde, kas var palīdzēt piedzīt uzturlīdzekļus?

[Bērnu uzturēšanas līdzekļu dienests](#) (ja abi vecāki ir AK pastāvīgie iedzīvotāji). Skotijas centrālā iestāde (ja viens no vecākiem atrodas ārvalstīs). Informācija par Skotijas centrālo iestādi ir sniegta turpmāk.

13 Vai organizācijas (valdības vai privātas) var iepriekš pilnībā vai daļēji izmaksāt uzturlīdzekļus parādnieka vietā?

Nē.

14 Ja atrodos šajā dalībvalstī un parādnieka dzīvesvieta ir citā valstī:

14.1 Vai varu saņemt palīdzību no kādas iestādes vai privātas organizācijas šajā dalībvalstī?

Jāsazinās ar Skotijas centrālo iestādi.

14.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju?

Scottish Government Justice Directorate
Central Authority and International Law Team
St Andrew's House (GW15)
Regent Road
Edinburgh EH1 3DG
Scotland

Tālr.: 00 44 131 244 3570
00 44 131 244 4829
00 44 131 244 2417

Fakss: 00 44 131 244 4848

15 Ja parādnieks ir šajā dalībvalstī un es atrodos citā valstī:

15.1 Vai varu tieši iesniegt lūgumu šādai iestādei vai privātai organizācijai šajā dalībvalstī?

Jāsazinās ar attiecīgās dalībvalsts centrālo iestādi. Ar katru iestādi var sazināties nepastarpināti.

15.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju un kāda veida palīdzību iespējams saņemt?

Skatīt iepriekš.

16 Vai šai dalībvalstij ir saistošs 2007. gada Hāgas protokols?

Nē.

17 Ja šai dalībvalstij 2007. gada Hāgas protokols nav saistošs – kādi tiesību akti būs piemērojami uzturēšanas prasībai saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem starptautisko privāttiesību jomā? Kādi ir šie atbilstošie noteikumi starptautisko privāttiesību jomā?

1985. gada Ģimenes tiesību likums (Skotija) attiecas uz Uzturēšanas līdzekļu regulu. Attiecīgās starptautisko privāttiesību normas ir ietvertas grozītajos [1997. gada Noteikumos par bērnu aprūpi un uzturēšanas līdzekļiem](#).

18 Kādi ir noteikumi par tiesu pieejamību pārrobežu lietās Eiropas Savienībā (atbilstoši Uzturēšanas saistību regulas V nodaļas struktūrai)?

Kreditoru pieteikumu gadījumā saskaņā Regulas 56. pantu juridiskā palīdzība tiek piešķirta automātiski, izņemot, ja pieteikums uzskatāms par acīmredzami nepamatotu.

19 Kādus pasākumus šī dalībvalsts ir veikusi, lai nodrošinātu Uzturēšanas saistību regulas 51. pantā minēto funkciju īstenošanu?

Tika veikti papildu pasākumi, lai nodrošinātu, ka palīdzību var sniegt saskaņā ar 51. pantu. Tie ietvēra grozījumus tiesību aktos, tiesu reglamentos un noteikumos par juridisko palīdzību.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Lapa atjaunināta: 05/08/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.